

FARSKÝ LIST

8.jún – 14.jún 2026, číslo 651

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

01

Synovia Kenejcu, Mojžišovho svokra, vytiahli z Mesta paliem s Júdovými synmi hore do Júdskej púšte, ktorá sa tiahne južne od Aradu a osadili sa medzi tamojším ľudom. Potom tiahol Júda so svojím bratom Simeonom a porazili Kanaánčanov, ktorí bývali v Sefáte, vykonal na nich kliatbu a mesto dostalo meno Horma (čiže Kliatba). A Júda dobyl Gazu s jej územím, Askalon s jeho územím a Akaron s jeho územím. Pán bol s Júdom, takže vrchovinu zaujal. Ale obyvatel'ov nižiny nemohli vypudiť, lebo mali železné vozy. (Sdc 1, 16-19)

Čítame: „Pán bol s Júdom, takže vrchovinu zaujal. Ale obyvatel'ov nižiny nemohli vypudiť, lebo mali železné vozy...“ Ako to? Pán bol s Júdom – a on napriek tomu nevládal poraziť železné vozy? Vari Pán je prislaby na niečo tak banálne? Židovskí rabíni veľa nad týmto miestom uvažovali. Zhodli sa na jednom, že nie je to slabosť Boha, ale slabosť ľudí, ako hovorí Midraš. Písmo nehovorí: „Boh ich nevyhnal“, ale „oni nemohli vypudiť“ Rabíni hovoria, že keď je Hospodin „s niekým“, moc nie je limitom. Limitom je poslušnosť, odvaha alebo úplnosť dôvery. „Pretože sa báli železných vozov, akoby zabudli, že Pán je silnejší než železo“ (rabbi Rashi). Ježiš často hovorí podobne, že je to viera, ktorá limituje Jeho konanie. Otcovi posadnutého syna, ktorý Mu vraví „ak niečo môžeš, zľutuj sa nad nami a pomôž nám!“ Ježiš ... povedal: „Ak môžeš?!“ Všetko je možné tomu, kto verí.“ A chlapcov otec hneď vykrikol: „Verím. Pomôž mojej nevere!“ (Mk 9, 22-24). Učenikom hovorí, že „ak budete mať vieru ako horčičné zrno a povieť tomuto vrchu: „Prejdi odtiaľto ta!“ - prejde. A nič vám nebude nemožné.“ (Mt 17, 20). Marte pri Lazárovom hrobe hovorí, „nepovedal

som ti, že ak uveríš, uvidíš Božiu slávu?“ (Jn 11, 40). A nakoniec čítame slová, ktoré nás musia hlboko znepokojiť, že totiž keď bol Ježiš v Nazarete, kde vyrastal, „nemohol tam urobiť nijaký zázrak, iba že vložením rúk uzdravil niekoľko chorých. A čudoval sa ich nevere“ (Mk 6, 5-6) – a ešte viac Jeho otázka k nám, áno, k nám: „Nájde Syn človeka vieru na zemi, keď príde?“ (Lk 18, 8). Božia prítomnosť neznamená automatické zrušenie ľudskej zodpovednosti. V dnešnom úryvku Boh je s Júdom – ale otázka je, či a nakoľko Júda je s Bohom. Boh nikoho nenúti veriť Mu (a už vôbec nie milovať Ho), okrem iného aj preto, že ani dôvera, ani láska sa nedajú vynútiť. „Pán bol s nimi – ale oni neboli celkom s Pánom,“ konštatuje jeden židovský komentár. Ak Pán príde do našej farnosti... nášho spoločenstva... Nájde vieru? Sme odvážni ísť vo viere a v dôvere v Neho aj do veľkých vecí? Mať veľké vízie, zdieľať Božiu víziu celého sveta premeneného na učeníkov „nie silou a nie mocou, ale Božím duchom“ (porov. Zach 4, 6), proste len idúc svetom, hlásajúc Evanjelium, učiac a krstiac všetkých ľudí, ako to znie v gréckej pôvodine Matúšovho Evanjelia? Alebo máme strach a bázeň pred na pohľad veľkosťou tohto sveta zo železa, ocele, strojov, počítačov a oceánu zábavy?

02

Hebron dali Kalebovi, ako rozkázal Mojžiš, a on odtiaľ vypudil troch Enakových synov. Ale Jebuzejcov, ktorí obývali Jeruzalem, Benjamínovi synovia nevypudili. Tak Jebuzejci bývajú s Benjamínovými synmi v Jeruzaleme až dodnes. (Sdc 1, 20-21)

Je to podobné, ako vo včerašom uvažovaní: Víťazstvo tu je, ale stále nie úplné. Zem je Jozuem rozdelená medzi kmene Izraela,

ale ešte stále im nepatrí úplne, mnohé je stále len v podobe nároku, prísľubu. Ďalšia myšlienka, ktorú starovekí židovskí rabíni hovorili v tejto situácii je, že Boh zámerne nenechal Izrael vybojovať všetko naraz, lebo „keby boli vyhrali všetkých naraz, mysleli by si, že to dokázali sami.“ A toto je veľmi dôležité! Boh totiž nikdy nebude s nami a cez nás robiť nič, čo by nás zlomilo a zničilo! A jedna z vecí – vlastne v istom zmysle jediná, ktorá nás zničiť môže a to úplne a naveky, je pýcha a jej deti: sebastrednosť, sebauctievanie (fialutia), sebaapresadzovanie, jednoducho Ego a jeho sebestvo, nie (len) v zmysle lakomstva, ako toto slovo dnes bežne chápeme, ale v zmysle dávania do stredu seba, čo je opak lásky, opak Boha, opak Neba a nebeského života blažených. Izraeliti si možno mysleli, že cieľom je dobyť krajinu, obsadiť ju a žiť v nej. Ale Boh videl ďalej – a my dnes, keď tento príbeh vidíme už z hľadiska Krista a Evanjelia, spolu s Ním. Cieľom nie je krajina Kanaán, ale Nebo. Cieľom nie je život v nej, ale „obrátiť srdcia otcov k synom a neveriacich k múdrosti spravodlivých a pripraviť Pánovi dokonalý ľud“ (porov. Lk 1, 17). Neskôr tento Boží prístup zhrnie Pavol do tohto vyznania: „Ak sa aj budem chcieť chváliť, nebudem nerozumný, lebo budem hovoriť pravdu. Ale zdržam sa, aby si niekto nemyslel o mne viac, ako vidí na mne alebo počuje odo mňa, a aj pre veľkosť zjavení. A aby som sa nevyvyšoval, bol mi daný do tela osteň, satanov posol, ktorý ma bije po tvári, aby som sa nevyvyšoval. Preto som tri razy prosil Pána, aby odstúpil odo mňa, ale on mi povedal: "Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti." A tak sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila. Preto mám záľubu v slabostiach, v potupe, v núdzi, v prenasledovaní a v úzkostiach pre Krista; lebo keď som slabý, vtedy som silný“ (2 Kor 12, 6-10). Na svojich apoštolských cestách zažíva triumfy – ale bezmála zovšadiaľ ho ženu a musí

utekať. Zakúša zradu a opustenosť od priateľov (2Tim 4, 16), znova a znova sa ocitá „vo väzeniach, v nesmierne mnohých ranách, veľa ráz v nebezpečenstve smrti. Od Židov som päť ráz dostal štyridsať bez jednej, tri razy ma bičovali, raz kameňovali, trikrát som stroskotal na lodi, noc a deň som bol na morských hĺbinách“ (2 Kor 11, 23-25). Prečo? Prečo Ho Boh neochráni? Nevraví Ježiš, že či vari „Boh neobráni svojich vyvolených, čo k nemu volajú dňom i nocou, a bude k nim nevšímavý? Hovorím vám: Zaraz ich obráni“ (Lk 18, 7-8) – a v prvom rade a za každú cenu od toho najväčšieho nepriateľa, ktorý „má moc uvrhnúť do pekla“ (Lk 12, 5): od pýchy.

03

Ani Manasses si nepodmanil Betsan s jeho dedinami, Tanak s jeho dedinami, obyvateľov Dora s jeho dedinami, obyvateľov Jebelaáma s jeho dedinami a obyvateľov Mageda s jeho dedinami. Tak sa umožnilo Kanaánčanom zostať v tejto krajine. Keď potom Izrael zosilnel, donútil ich na roboty, ale celkom si ich nepodmanil. Ani Efraim nevypudil Kanaánčanov, ktorí bývali v Gazere. Tak zostali Kanaánčania medzi nimi v Gazere. Zabulon nevypudil obyvateľov Ketrona a obyvateľov Nálola. Tak zostali Kanaánčania medzi nimi, ale museli na nich robiť. Aser zasa nevyhnal obyvateľov Aka ani obyvateľov Sidona, ani Ahalaba, Achaziba, Helbu, Afeka a Rohoba. Tak Aserovci bývali medzi Kanaánčanmi, ktorí zostali v krajine, lebo ich nevypudili. Neftali nevypudil obyvateľov Bet-Šemeša a obyvateľov Bet-Anata. Tak bývali medzi Kanaánčanmi, ktorí zostali v krajine. Ale obyvatelia Bet-Šemeša a Bet-Anata museli na nich robiť. Amorejčania vytlačali Danových synov na vrchovinu a nedovoľovali im zostúpiť na rovinu. A tak zostali Amorejčania bývať v Har-Harese, v Ajalone a Salebime. Keď však ruka Jozefovho domu zosilnela, museli na nich robiť. Územie Amorejčanov ide od Škorpionovej

vysočiny, od Sely ďalej hore. Pánov anjel prišiel z Galgaly hore do Bochima a povedal: "Vyviedol som vás z Egypta a priviedol som vás do krajiny, ktorú som pod prísahou sľúbil vašim otcom.

Povedal som: "Nezruším svoju zmluvu s vami naveky! Ale ani vy nesmiete uzavierať nijakú zmluvu s obyvateľmi tejto krajiny. Ich oltáre zbúrate!" Ale vy ste neposlúchli môj hlas. Preto ste to urobili?! Preto som sa tiež rozhodol: Nevyžieniem ich pred vami. Ba čo viac, stanú sa vašimi odporcami a ich bohovia budú pre vás pascou." Keď Pánov anjel hovoril tieto slová všetkým Izraelovým synom, ľud sa dal do hlasitého plaču. Preto nazvali to miesto Bochim (čize Plačúci). A priniesli tam obeť Pánovi. (Sdc 1, 27-36; 2, 1-5)

Dnes sám Boh dáva bodku za našimi úvahami zo včera a predvčera. Ako sa môže stať z Izraela, ako sa môže stať z nás „dokonalý ľud“ (Lk 1, 17), pevný vo viere, pevný v láske, pevný v neochvejnom dobre, v spravodlivosti, v priamosti, vo svätosti? Azda nie tak, že do toho vyrastieme, „k jednote viery a poznania Božieho Syna, k zrelosti muža, k miere plného Kristovho veku, aby sme už neboli malými deťmi, ktorými sem-tam hádže a zmieta hocikaký vietor klamlivého ľudského učenia, ktorý podvodne strháva do bludu“ (Ef 4, 13-14)? A ako by sme mohli takto vyrásť a zosilniť? Vari pohodlím a ničnerobením? Alebo bojom a zápasom a námahou a tým, že bude čeliť aj lákaniu a pokušeniam vykašľať sa na to a zísť z cesty a voliť si to, čo je pohodlnejšie? Ako vraví Ježiš, „široká brána a priestranná cesta vedie do zatratenia a mnoho je tých, čo cez ňu vchádzajú. Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú“ (Mt 7, 13-14). Boh „nám nesľubuje pokoj, bezpečnosť a mier, ba evanjelium netají ani súženia, útlak a pohoršenia“ (sv. Augustín). Sľubuje však silu zvíťaziť – a „kto vytrvá do konca, bude spasený“ (Mt 10, 22). Si teda hotový podstúpiť boj

namáhavú cestu? Lebo Boh neodstráni z tvojej cesty nepriateľov ani prekážky – aby ti dal šancu bojovať a zvíťaziť!

04

Keď Jozue prepustil ľud, odišli Izraelovi synovia každý do svojho dedičného podielu, aby zaujali krajinu. Ľud slúžil Pánovi po všetky Jozueho dni a po všetky dni starších, ktorí ešte dlho žili po Jozuem a tiež videli veľké Pánove skutky, ktoré on vykonal pre Izrael. A Nunov syn Jozue, Pánov služobník, zomrel vo veku stodesať rokov. Pochovali ho na území jeho dedičného podielu v Tamnatsare na Efraimskej vrchovine, severne od vrchu Gás. Ale celé toto pokolenie sa zhromaždilo k svojim otcom. Po nich povstalo iné pokolenie, ktoré už nepoznalo ani Pána, ani jeho skutky, ktoré vykonal kvôli Izraelovi. Izraelovi synovia robili, čo je zlé v Pánových očiach, a slúžili bálom. Opustili Pána, Boha svojich otcov, ktorý ich vyviedol z krajiny Egyptanov. Chodili za inými bohmi – za bohmi národov, ktoré boli okolo nich – a klaňali sa im a tak dráždili Pána. Opustili totiž Pána a slúžili Bálovi a aštartám. (Sdc 2, 6-13)

Často zažívame podobné, že? Rodičia u detí... farári vo farnosti... animátori na stretku... Ako tomu čeliť? Riešenie sa dá zhrnúť do dvoch slov: SKUTKY – nové pokolenie „už nepoznalo ani Pána, ani jeho skutky.“ Ako kresťania nevyučujeme (len) nejaké vedomosti v štýle „Ver, že existuje Pán Boh!“ ani nejaké zvyky, ktoré by sa mali praktizovať, ako napríklad „Nezabudni, že v nedeľu musíš ísť do kostola!“ Učíme a odovzdávame život – tak, ako sme ho my sami prijali od Boha a naučili sa ho žiť od iných ľudí. Ak naše deti, ak farníci v kostole, bratia a sestry na stretku, ak ľudia vo svete na nás nevidia onen závideniahodný život žitý dokonca aj uprostred súžení a prenasledovaní v čirej radosť a v hlbokom pokoji a s veľkou ľahkosťou vo vzájomnej láske a oddanom priateľstve nášho spoločenstva vo farnosti (toto všetko o ňom Písmo hovorí) – tak potom čo a ako by sme

mohli iným ľuďom odovzdať? To, čo sami nemáme? Čím sami nie sme? Čo sami nežijeme? SPOLOČENSTVO – Izraeliti „chodili za inými bohmi -za bohmi národov, ktoré boli okolo nich.“ Jedno africké príslovie hovorí, že „na výchovu dieťaťa treba celú dedinu.“ Konzervatívny rečník Michael Medved vysvetľuje rodičom, že musia „urobiť všetko preto, aby ste žili v komunite, ktorá zdieľa vašu vieru a vaše hodnoty. Keď vaše dieťa opustí dom a pôjde sa hrať s deťmi zo susedstva, musíte byť schopní sa spoľahnúť na to, že hodnoty z domu nebudú podkopávané spoločnosťou, v ktorej bude!“ Prečo? Pretože ako zistila kultúrna kritička Mary Eberstadtová, náboženstvo je ako jazyk: je možné sa ho naučiť len v komunite, počínajúc komunitou rodiny. Keď

sa rodina a komunita rozpadnú a zlyhajú, prenos náboženstva na ďalšiu generáciu sa stáva oveľa zložitejším. Úplne stačí, aby v tomto odovzdaní zlyhala jedna generácia, a náboženstvo zmizne zo života rodiny a následne zo života komunity. A keď sa to stane? „Ľudia majú sklony prijať náboženstvo nejakej skupiny vtedy, keď ich sociálne putá k jej členom prevážia nad tými, ktoré majú k ľuďom mimo nej a ktorí konverzií odporujú“ (Rodney Stark). Alebo inak, ak človek žije s ľuďmi, ktorí športujú, najskôr aj sám športovať začne. Ak s bezbožníkmi a neveriacimi, časom sa im prispôsobí. A ak žije medzi synmi a dcérami Boha plnými Ducha, časom aj on uverí a bude!

	Čičava	Komárany	Merník
Po	<i>Prenesenie pozostatkov svätého veľkomučeníka Teodora Stratiláta</i>		
8.6.	18.00 +Anna (r.Ragančíková)		
Ut	<i>Svätý Cyril, alexandrijský biskup</i>		
9.6.	18.00 +Mária, Bartolomej (r.Janočková)		
St	<i>Svätý hieromučeník Timotej, pruský biskup</i>		
10.6.			
Št	<i>Svätí apoštoli Bartolomej a Barnabáš</i>		
11.6.		18.00 +Pavol (r.Čandíková) + panychýda	
Pi	<i>Najsladšieho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista Milujúceho ľudí</i>		<i>Odporúčaný sviatok Voľnica</i>
12.6.	18.00	16.30	
So	<i>Svätá mučenica Akvilína; svätý Trifýlios, biskup cyperskej Leukosie</i>		
13.6.			
Ne	<i>Tretia nedeľa po Päťdesiatnici</i> <i>Svätý prorok Elizeus; svätý Metod, konštantínopolský patriarcha</i>		
14.6.	9.15 *za farnosť	7.30 *ZBP Bartolomej, Olga (r.Ragančíková)	11.00

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete